

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS HAJDUMEGYEI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KOZLONYE.

ELŐFIZETESI ÁRAK:

Helyben: félévre 6 kor., negyedévre 3 kor. — fill.
Vidéken: félévre 9 kor., negyedévre 4 kor. 50 fill.

FŐSZERKESZTŐ:

BENEDEK JÁNOS.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ

SZÉKELY IMRE.

POLITIKAI ROVATVEZETŐ:

Dr. BOROSS LAJOS.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Debreczen, Főtér 42. szám. Lamprecht palota
első emelet, az udvarban.

Tisza zsákutczában.

— október 26.

A miniszterelnök vermet ésott az ellenzéknek, a verembe azonban minden valószínűség szerint ő maga fog behullni.

A hárszabálymódosítás tervének elejtésével ejtette törbe az ellenzék tavaly a miniszterelnök s most újból megásta a hárszabályok sirját s azt hitte, hogy egy kis furfanggal, egy kis ravaszsággal szépen beletemetetheti az ellenzék is mindenestül. Erre irányuló kísérlete azonban már a legelső minutában kudarcot vallott, mert az ellenzék meglátta a vermet s erősen megvetette a lábát a merev ellentállás talaján.

Erre talán számított Tisza, sőt talán nagyon is számított. Hanem arra nem számított, hogy az ellenzék e sziklaszilárd talajról még az ujoncz- és költségvetési vitára tervezett klotür elejtésének a csalétkével sem sikerül lecsalogatnia. Aki a miniszterelnök taktikai modorát ismeri, tisztában lehet azzal, hogy ő csak azért vette tervbe egyenesen alkotmányos jogok elkobzását is, hogy azoknak majdan való épségben hagyásával egész terje-

delmében biztosítsa magát a parlament megrendszabályozását. S a miniszterelnök taktikai furfangja éppen itt kulminált, t. i. ő subtituló technikai obstrukció kirekesztése és büntető szankció olyan ártatlannak látszó intézkedéseket szándékozott a hárszabályokba becsempészni, amelyek a gyakorlatban nagyon is jelentősekké váltak volna s általuk minden egyes javaslatra nézve különindítvány nélkül érvényesíteni lehetett volna a leghallatlanabb többségi erőszakot: a *szuronyos klotürt*.

Az ellenzék nem ült föl a miniszterelnök taktikájának, amely egyedül az ő sivár elvtelenségét helyezte újabb riktó világosságba, hanem az lett a jelszó, hogy az ország mai súlyos helyzetében, oly életbevágó kérdések elintézése előtt, oly mindenre képes és vészes törekvésű kormánynak nemcsak hogy szabad kezét, korlátlan parlamenti hatalmat nem ad, de sőt még azon hárszabályszigorításokat sem engedni megtenni, amelyeket különben egy kevésbé alkotmányellenes érületű kormányzat idején esetleg ő maga is keresztülviendőnek tart.

Kétségtelen dolog, hogy a kormány ezzel nehéz zsákutczába ju-

tott. Olyannvira hangoztatta a revízió elodázhatlan szükségét, hogy annak tervét immár nem ejtheti el a legfelsőbb körök súlyos csalódása nélkül, mert ha a nemzetet nem is győzte meg Tisza maniakus okfejtéseivel, a legfelsőbb köröket bizonyára nagyon is meggyőzte. S most már hogyan álljon az a hires kemény legény Bécs elé azzal, — hogy meg kell retirálni az ellenzék előtt s a revízió keresztülvitelét jobb időkre halasztani?

De a revízió tervét Tisza nem is ejtheti el. — Ő kötelezte magát Bécsben a véderő-reviziónak a katonai vezetőség kívánságai szerint való keresztülvitelére, a kiegyezésnek az osztrák 14. paragrafus alapján való megkötésére s így a közös vámterületnek a föntartására. De hogyan lehet e szándékot megvalósítani Magyarországon? Csak tüzzel-vassal, alkotmányrombolással, nemzeti akarat erőszakos meghamisításával: oly hárszabályokkal, amelyek egy választói előtt vallott ünnepies programját czinikusan félrerugó többség föltétlen érvényesülését biztosítják.

A revíziót tehát meg kellene csinálnia Tiszának, ám amíg az ellenzék szorosán együtt van s e

Csárdában.

Irtá: Krudy Gyula.

Hajnalodott és a Tisza, mint valami szemérmes asszony, fehér fátyolba burkolózott. A nedves nyárfák a parton csendes permetegyet eresztettek leveleikről arra az asszonyra, aki alattuk gyors, katonás lépésekkel haladt. Fialat, sugár, gömbölyű vállú asszony volt, amolyan iparosnénak látszott, de lehetett volna falusi kisbirtokosnak felesége. Fekete csipkekendőjét könnyedén a nyakára eresztette és hamvas barna szőke fűrtjeit játékosan fodrozta a hajnali szellő. Fehér, szép arcán se bánat, se öröm nem volt. Közönyösen nézte az előtte kanyargó homokos utat. Egy kis madár pittyent a reketyésben, kandi pillantást vetett a bokrok közé és ment nyugodtan előre. Egy nagyon kis batyú volt a kezében, azt lóbáztá. Vajjon mi lehetett a batyucskában: darab fekete kenyér, vagy pedig imakönyv?

A vizről csendesen elszállott a fátyol a mezőkre, a nap vörös korongja kibújt a primóki szőlőhegyek mögött, a földéken itt-ott virított valami pirosság: pipacs vagy menyecske rokolyája. Az asszony nem nézett se jobbra, se balra, csak ment nagy nyugalommal. Kis lába fáradhatatlanul járta a homokot, pedig hogy messzi utról jöhetett, arról beszélt a por, mely beszítálta fekete szoknyáját.

A nyárfák mögött egy fehér ház tüne-

dezt fel: a primóki határosárda. Tágas, kopár udvarán az elhányt hordódongák között hátratett kézzel álldogált a vén csárdás és pipázva nézte a közeledő asszonyt. Vörös arcú, nagyfejű kopasz ember volt a csárdás, bozontos fehér haramia-bajusza a szájába lógott, kis disznófeje ravaszul pislogott.

— Ej haj, — kiáltott fel rekedtes hangon — hová megy erre Sulyomné téns-asszony!

Az asszony betért a csárdába:

— Dolgom van a vásáron — felelte egykedvűen.

A csárdás csóválta a fejét:

— Így, gyalogszerrel? Hát a szürkék mire valók? Vagy nem talált szekeret?

— Összevesztem az urammal. Meg aztán mikor én elindultam hazulról, még aludt az egész falu. De jobb is, hogy aludt. Legalább nem látott senki.

Leült a csárda tornácán egy hárságyra és egykedvűen lógáztá a lábát. A csárdás szörtyögtette a pipáját, csóválta a fejét, hümmögött, aztán mintha valami nagyon sürgős dolga akadt volna, befordult a házba, hogy a következő pillanatban megint ott oldalogjon az asszony körül.

— Mégis, hogy esett ez az eset? — firtatta.

Az asszony felvonta gömbölyű vállát:

— Én vagyok tán az első asszony, aki elhagyja az urát? Meguntam már a hangját, csókját, a szeszélyét. Így esett.

— Nono — dünnyögte a csárdás — valami csak volt közbe.

— Volt, ha volt, — felelt hegyesen a menyecske. — Nem tartozik kegyelmedre, Horogi uram.

Horogi uram a pipájára nézett:

— Igaz nő. Hisz nem is azért kérdem, mintha kíváncsi volnék, csak amondó vagyok, hogy kár az ilyen szép menyecskéért. Hová megy? Mit csinál? Az ebek prédájára jut. Többet ér egy férfi, ha csak akkora, mint egy babszem, mint két tucsat szerető.

— Az se a kegyelmed gondja, — durcáskodott az asszony — Még aztán épen elég volt nekem a férfinemből. Utálok valamennyit. Kendet is, hiába mereszti rám a szemét. De valamennyi között legjobban az uramat. Megvert az este az alávaló.

Horogi majd elejtette a pipáját a nagy csudálkozástól:

— Ezt a lilium-termetet merte érinteni az a sehonnai? Hogy a hóhér vágná le a kezét. Mind a kettőt tövestől. A pokolfajzat tán még a kontyába is belemarkolt?

Az asszony lehunyta a szemét és az orcája kissé kipirosodott:

— Belé hát! — felelt.

Horogi leereszkedett a hárságy szé- lére.

— Tán az udvaron is végighuzigálta, mint némelyek szokták? Tán szidta, csufolta, káromolta?

— Nem egészen úgy, mint kegyelmed mondja, de mégis nagyon fájt — felelt hal-

szándékának ellentáll, nem lehet megcsinálnia. Rosszul számítanak, akik azt hiszik, hogy még ez a jelenlegi többség is kapható egy olyan égbekiáltó merényletre, aminőt hírszerint Tisza tervez, hogy t. i. a revíziót egyetlen óriási parlamenti csinnel, karhatalommal, verekedés és esetleg vérontás között is keresztül hajtja. Ily hajmeresztő és örületes utra talán még maga Tisza sem vetemedik, hiszen elvégre miniszterelnök s az alkotmányra esküt tett király megbízottja. De ha a miniszterelnököt mégis ily merényletre üzné a létföntartási ösztön, a többséget mégis visszatartaná ugyancsak a létföntartási ösztön, mert Magyarországon mégis csak politikai halál lenne az osztályrésze azoknak a képviselőknek, ha még kormánypártiak is, akik egy ily catilina összeesküvésben résztvennének.

A revízió terve tehát ez idő szerint teljes csődöt mondott s Tisza alaposan belezuhant a nemzetnek ásott verembe. **SZ. A.**

A balti flotta.

— okt. 26.

Szaharov hadügyminiszter a czár előszobájában várja az engedelmet, hogy megjelenjen a felséges ur színe előtt. — Halk, elfojtott hangon be zélget a szolgálatot teljesítő gárdatiszttel.

— Hogy érzi magát ma ő felsége?

— Rosszul.

— Rosszkedvű?

— Ideges, nyugtalan. Mi hír Mandzsuriából?

— Kuropatkin kudarcot vallott az offenzívával — feleli Szaharov.

— Szörnyűség!

— Szörnyűség!

Végre elérkezik a várva-várt pillanat s a hadügyminiszter ott áll a minden oroszok

ozárja elő t. A császár sápadt, beteges színű. Szeme révedez, tekintete nyugtalan. Keze reszket.

— Mindent tudok — szól aztán mély hangon s szavában kedvetlenség és boszúság rezdül. — Hadvezérem s az egész vezérkar kutyának való, egy hajitófát nem ér! Ez boszantó egy állapot: szégyen és gyátlázat!

Néhány percnyi szünet. Azután megmagszóal újra a czár parancsolón:

— Hivja elő Rosztdesztvenszkit!

A hadügyminiszter elrohan s oly gyorsan, mint a gondolat röpte, visszatér a balti flotta parancsnokával a rettegett császár szomorú szeme elé.

A czár kegyesen szól:

— Kedves Rosztdesztvenszki! Önben van minden bizodalom. Ön holnap vagy holnapután indul a kelet-ázsiai vizekre, hogy, ha még nem késő, fölmentse a portarturi derék helyőrséget. De vigyázzon! A japánok valóságos ördögök, akik a sátánnal cimbofálnak. Vigyázzon! Nagy és hatalmas hajórajt szereltem föl az ön számára. Hónapokig tartott a felszerelés munkéja s még elindulásuk előtt, már itt is, az orosz parton fenyegette veszedelem hajóinkat. Japán tengerésztisztek álrühában, kijátszva éberségünket, felrobbantották Kronstadban az Orel-t, ezt a hatalmas pánczélost s azután is folyton félnünk kellett, hogy a japán sárga manók valami alattomos merényletet terveznek. Hogy kellett vigyázni! Hogy kellett örködni! Hány szem figyelt a kikötő minden mozdulatára!...

Végre készen áll a flotta s ön, kedves Rosztdesztvenszki, holnap vagy holnapután elindul vele a hosszú utra. Az ég áldását kérem önre és flottámra. De vigyázzon az Istenért! Ébren vigyázzon, mert nem lehet tudni, hol és mikor érheti veszedelem a hosszú uton. A japán alattomos és ravasz. Gyenutlanul közeledik s mire észreveszed, már kész a szerencsétlenség. Vigyázzatok fiaim! Vigyázzatok!

Ezzel bocsátotta utnak a sápadt czár az ő kedvelt tengernagyát, Rosztdesztvenszkit. A tengernagy látta az ő hatalmas

urának lesóványodott alakját, beesett arcát, nyugtalan szemét s hallotta vészjósló hangját és egész valóját áthatotta a rémület.

Mi szörnyű vállalat az, amely most az ő kezében van! Micsoda hatalom és micsoda felelősség! Mi rettenő ellenséggel kell neki szembeállnia, amikor a czártól kezdve a hadügyminiszterig, minden hatalmas ur az óvatosságot, a vigyázatot és a rettegetést ojtja belé! A japán, a japán! Hát huszezer mértföldnyire Mandzsuriától is remegni kell a japántól? Hát a japán veszedelem mindenütt ott van, vagy ott lehet, ahol Oroszországnak hadereje megfordul: a víz alatt és a víz fölött, mindig és mindenütt, minden parton és minden sziklában?...

A nyughatatlanság, a bizonytalanság érzete s a veszedelem mindenütt jelenvalóságának rémlátása lett urrá a balti flotta parancsnokán s általa az egész tisztikaron és az egész legénységen. A maguk árnyékában is japán kémet s az admirális hajó tornyának vízi tükörképén is ellenes hajót látott izgult képzeletük.

S egy éjfél sötét órában a balti flotta, mint valami elátkozott város, uszott csöndesen az Északi-tengeren. Az érczoklosszusok várszerű alakja sötétben rajzolódt a békés tengerre. A mélységes, nyugalmas csöndben csak a gépek zakatolása hallatszott s csak a fölvert hullám sistergése zugott, amint a hajók orra hasította a vizet.

Egyszerre apró, zöldes fénybogarak jelennek meg a sötét éjszakában. Először egy, azután tíz, majd száz, sőt száznál is több. A pánczélosokon mozgás támad. — Reflektorok gyulnak ki s világítják meg a tengert. Mit jelent a bárkától, csónakoktól és gőzösöktől népes tenger? Mit jelent ez az éjjeli hajóraj a balti flotta utjában?

— Ez japán csin! — sugja a rémület. — Ezek torpedók! Kéne! Itt a veszedelem! Vigyázz! Tüzelj!

S fényesik hasítja a sötét éjszakát

kan az asszony. — De hát most már mind egy. Ugyis elhagytam volna. A magam szárnyán akarok élni, senkinek kutyája nem leszek. Tudok én varrni himezni, meg aztán van egy bácsim, aki után majd jussolok. Hozzámegyek most. Kalapban járok és selyemharisnyát hordok, várososan feltűnik az ilyen magamfajta csinos menyecske.

— Az a, — bólingatott a vén Horogi és titokban közelebb húzódott. — Isten ellen való vétek volna amellet a czudar mellett maradni, aki nem sajnált bántani ilyen gyöngy asszonyt. — Hej, ha én ott lettem volna, majd letörttem volna a derekát. Le én.

Az asszony félszemmél a csárdásra pillantott:

— Azt hiszi kend, hogy megijedne kendtől? Kemény gyerek az én uram.

— A kiskésit! — tűzelt Horogi. — Én se vagyok ám valami pulya. Majd megszánkáltattam volna én, mint a kutyát az udvaron.

Az asszony mérgesen mormogta:

— Azt a! Az öregapját kendnek.

Horogi megsimogatta a bajuszát:

— Jó, jó, lelkem, nem kell védeni azt a gazembert. Van ám tisztességes ember a világon. Furesa is volna, ha csupa gazemberekből állana a világ. Hová lennének? Tiszem fel, vannak özvegy emberek, akik már próbálták az asszonyt. Akik már ismerik minden osinját-binját a feleségtartásnak.

Akik megbecsülik az asszonyukat, tenyerükön hordozzák. Meg aztán, akiknek van egy kis módjuk hozzá, hogy az asszony ne dolgozza agyon magát mellettük. Én tiz esztendeje özvegy vagyok, de ha éppen nagyon akarám, hát még újra belekóstolnék a szent házasságba. Nem is vagyok valami nagyon szegény legény...

Az asszony elgondolkozva nézegette a cipője hegyét. Hamis mosolygás lopódzott az ajaka szögletébe.

— Mondtam — kiáltott fel nevetve, hogy amint kiteszem a lábam a faluból, mindjárt akad kérőm. De nem hitte az a rossz ember.

— A macska rugja meg! Pedig elhette volna!

— Mind a tiz ujjamra akad. Ugy válogatok bennök, ahogy akarok. A legkedvesebbet, a legtetszőbbet aztán kiválasztom.

— Jó, jó — dünnyögte a vén ember. Azért nem mindig a fiatal fa a jó. A vén fa jobban melegít, de még árnyéka is nagyobb. De talán meg is éhezett már, lelkem asszonyom? Nem fordulnának be a házba? Nem látja meg itt seki. Egyedül vagyok itthon.

Az asszony összehuzta nyakán a kendőt.

— Nem — mondta fázósan. — Nem kell semmi.

Elgondolkozva hajtotta a tenyerébe az állát. Valami szomorúság kezdett feltűnedezni az arcán.

— Furesa — mormogta — felébredt az uram és nem talált otthon. Vajjon mit gondol, hová lettem?

— Ugyan, de bolond beszéd ez, lelkem. Törődik is az magával! Örül, hogy megszabadult a feleségétől.

Az asszony elvörösödik a hajáig:

— Hát olyan asszonynak látszom én, akit megunnak? Szeret az engem. Ha megver, akkor is szeret. Tudom, már meg is bánta nagyon.

Horogi dühösen rágta a pipaszárat:

— Megátalkodott rossz ember az. Én ismerem. A börtönben hal meg.

Az asszony legyintett a kezével!

— Bolond kend! Bacsületes, derék ember az, még sohase akarta más feleségét elcsábítani. De megyek is már! — tette hozzá elszontyolodva. — Hát nem eszik nálam valamit? Van ám odabenn a kamrában minden jó. Jöjjön csak be! — beszélt a csárdás és a menyecske keze után nyúlt. De az megfordult és sebesen kiment a tornác alól. Vissza sem nézett. Csak ment egyenesen. De nem ám a város felé, hanem vissza, amerről jött.

— Ni, a bolond! — kiáltotta utána Horogi.

De az asszony csak ment, ment. A batyucskát kibontotta, kivett belőle egy darabka kenyeret és azt majszolgatta, közben pedig folytak a könnyei.

és dörej reszketteti meg a levegőt. Az orosz ágyuk halált okádnak a békés halásznépre, amelyben japán ellenséget látott a Rosztdesztvenszkibe oltott rémület — a csárnak és egész Oroszországnak rémületére.

Anglia pedig ultimátumot küldött Oroszországnak, elégtételt követelve huszonnégy órán belül azért a példátlan sérelemért, amelyet a balti flotta beszámíthatatlanságában ejtett az angol népfelség büszke önértékén.

A tarpeji szikla.

— október 26.

Az elmeorvosok kongresszusán sok közérdekű dolgot vetettek fel a tudós szakfelelősök. A tudomány gyarapodását, közegészségünk nyereségét jelenti mindig az ilyen kongresszus. S ha teoretikus jelentőségű is sokszor mindaz, amiről vitatkoznak, de egy szemernyi mindenkor átmegy belőle a közéletbe, amelynek valamennyien hasznát vettük.

De a legutóbbi tanácskozáson dr. Márkus Dezső királyi ítélőtáblai bíró olyan eszmét vetett fel, amely érdemes arra, hogy tovább fűzessék és komoly fontolóra vétessék. Javaslatot tett, hogy az elmebetegségekre hajlamosak, vagy terheltek tiltassanak el a házasságtól, valamint az, hogy házasságbontó okul mondassék ki, ha valakinek a házastársa több, mint három éve gondnokság alatt áll. Gondnokság alá helyezés ténye feljegyzendő volna a születési anyakönyvben.

Első pillanatra úgy tűnik fel, mintha ez a javaslat, ha törvényerőre emelkednék, a modern tarpeji sziklát jelentené. Dobjuk le irgalmatlanul azokat a meredek szikláról, akik csenevészeken, nyomorékokan jöttek a világra. Nincs joga az élthez, csak annak, akinek ép teste van.

Ez — ismételjük, hogy az első pillanatban — azt a hatást teszi, mintha a modern tarpeji szikla a boldogságtól tiltaná el azokat, akiket az elmebetegség terhel. Még az anyakönyvbe is jegyeztessék be, hogy házasságkötés előtt meggyőződnessék mindenki arról, teljesen épelméjű-e az ő választottja. De expressis verbis kimondja a javaslat, hogy az elmebetegséggel terheltek tiltassanak el a házasságtól.

Akármielyen borzongást kelt is ez a modern tarpeji szikla, mégis meg kell engedni, hogy a humánus szellemmel nem ellenkezik. Politikusok, szociológusok, társadalmi bölcészek és antropológusok mind megegyeznek abban, hogy az emberi faj degenerálódik. Az elfajulás csak lassu, de azért megállapítható ugy egyes családokban, mint pedig egész törzsekben. Az összes bölcsege pedig az emberiségnek abban merül ki, hogy az emberi életet és az emberi szabadságot fentartsa és megvédelmezzék. Sem az orvosi tudomány, sem a törvényhozas arra nem gondol, hogy a faj épségét fenntartsa, a degeneráció folyamatát megállítsa és a jövő nemzedék érdekében óvintézkedéseket tegyen. Pedig az is komoly kötelességünk volna, feltéve, hogy egy szikrányi történelmi előrelátásunk van. Gondolnunk kell arra is, hogy az utánunk következő nemzedék hálásan gondoljon vissza ránk s kiállítsa nekünk azt a bizonyítványt, hogy önzésünkben némileg kivetkőzve, a jövőnek is tettünk valamit.

Tudjuk pedig, hogy a degeneratív elemek éppen az elmebajosokban vannak meg leginkább s egy ilyen boldogtalan terhelt egész nemzedékeket ronthat meg. Ha tehát valaki olyan javaslattal áll elő, amely alkalmas volna a degeneratív folyamatot csökkenteni, akkor — ha tarpeji sziklát mutat is — addig, amíg más, jobb célra vezetőbb eszme nem áll rendelkezésünkre, eszméjét legalább is érdemes fontolóra venni. Nagy és emberies eszme vezérelte. Nem ölni akar; nem rombolni és pusztítani. Belepillantott a jövőbe és annak homályá-

ban nagy veszedelmeket vett észre, amelyeket unokáink és dédunokáink érdekében el akart kerülni. Minden körülmények közt elismerés illeti ezért, még akkor is, ha — a mint valószínű — eszméje nem valósul meg. De legalább akadt valaki, aki a jövő nemzedék veszedelmére figyelmeztette a mostani generációt.

Igaz, hogy mint minden kezdeményezés, úgy ez is csak az irányt jelöli meg. A házasság eltiltásával — ha történetesen a javaslat megvalósulna — csak a törvényes gyermekek elméleti degenerációját akadályozhatná meg. A törvénytelen gyermekek semmiképpen sem menekülnek a degeneráció elől. Pedig Isten szeme előtt a törvénytelen gyermekek semmivel sem rosszabbak a törvényeseknél. De ez nem von le semmit az indítványozó érdeméből. Az eszmét világgá röpitette. Majd csoportosulnak körülötte más eszmék, amelyek az övét kiegészítik és így válóra válnak, a jövő nemzedék üdvére vezetnek.

SZINHÁZ.

Heti műsor.

Szerda, okt. 26. Kis pajtás. (Vigjáték.) „A” bérlet.

Csütörtök, okt. 27. Tetemrehívás (Szinmű.) „B” bérlet.

Péntek, okt. 28. Hoffmann meséi. (Dalmű.) „C” bérlet.

Szombat, okt. 29. Fra Girolamo. (Dráma.) „A” bérlet.

Vasárnap, okt. 30. Délután: Asszony verve jó. (Népszinmű); este: Fölösleges férjek. (Bohózat.)

Tetemrehívás.

Szinmű 4 felvonásban.

Irta: Kazaliczky Antal.

— Bemutató előadás. —

Kazaliczky Antal a vigszínház tagja, a tegnap bemutatott szinmű szerzője egy darabot az életből dolgozott fel.

A mindennapi élet sötét drámájából kiszakított egy részt és megirt egy olyan jó darabot, gördülékeny, hatásos szinpadnyelvezettel, mely telve van életigazságokkal. A budai szinkörben adták első ízben a „Tetemrehívás”-t. — Ha jól emlékszem — csupán egy előadást ért meg és a fővárosi sajtó, melynek ítéletében vakon hisz a vidéki közönség, — színházi kifejezést használva — lerántotta a darabot. Mi oka volt erre, nem kutatom, de az bizonyos, hogy tegnap este aligha akadt egy ember is a nagyszámu közönség körében, ki a legnagyobb meglepődéssel ne távozott volna és akinek tetszését, igényeit ez a darab ki nem elégítette volna.

Egy máig is megoldatlan társadalmi problema képezi a gerinczét e hatásos szinműnek. Azt a kérdést feszegeti a szerző, tartozik-e a nő kitartani férje mellett még akkor is, ha az becsstelen, a társadalomból mindenkor kizaszító cselekedetet követ el és ha az igaz szerelem fűzte egykor őket össze. A darab végkifejldése és a sorsüldözött asszony megindító tragikuma azt bizonyítja, hogy igen, köteles férje mellett jóban, rosszban, becsstelenben kitartani.

De lássuk a darab meséjét.

Gyalán György, miniszteri hivatalnok, hogy az apósát, aki fülíg van az adósságban s nemesak anyagilag, de erkölcsileg is teljesen tönkremenve, megmentsse a bukástól, sikkasztásra vetemedik.

Gyalán György börtönbe kerül e miatt. Így azután magára maradt a felesége, Margit, aki mit sem sejt abból, hogy férje voltaképpen az apjáért hozta ezt a szörnyű nagy áldozatot.

Öt évet tölt a börtönben, amely idő alatt a felesége, aki becsstelen embernek hiszi a férjét, elhidegül tőle. Beadja férje ellen a válópert, amelynek gyorsan vége lesz, tekintettel arra, hogy a törvény értelmében a fegyházzal büntetett férjtől azonnal elválasztják a feleségét.

Gyalánból Radványiné lesz. Első házasságából származott kis gyermekét magával viszi.

A férj azonban kikerül a börtönből. A sikkasztó, a bűnös ember visszaköveteli az egyetlen, amije maradt még — leányát.

Az anya ellenszegül s mikor szemébe vágja első férjének, hogy sikkasztó, az egy hatalmas erővel megirt jelenetbe felfedezi a multat, lelkének ártatlanságát, megmondja miért került a börtönbe.

Az asszony meginog s Gyalán felfedezésével visszahódítja az elvált asszony szerelmét.

Az asszony ezt be is vallja, de mind hasztalan, mert Gyalán minden közeledést elutasít magától s elviszi gyermekét, ott hagyva az asszonyt megtörve, megsemmisülve.

A tárgy érdekes és biztos a siker, ha úgy dolgozzák fel, mint Kazaliczky.

Irodalmi tanulsága is van a „Tetemrehívás”-nak. Egy igazi, komoly irodalmi tanulság. Az, hogy a tiszta szerelem, az erkölcs és a becsület az irodalom számára is becsesebb anyag, elég bő, nagy témát — mindig újabb és újabb változatokban, — nyújt a feldolgozásra.

A darab külső sikere is a legteljesebb volt, amiben — ezuttal minden túlzástól menten — határozott része volt a szinmű kitűnő, egybevágó előadásának és a szereplők értékes játékának.

Jobb előadást rég nem látott a debreczeni közönség.

Jeszenszky né legszebb diadalainak egyike e darabhoz fűződik. Igaz s művészi volt alakítása. Szebben, meghatóbban és igazabban nem lehet a hitves, az anya fájdalomát visszatükröztetni, mint azt Jeszenszky né elibénk tárta. Zugott is a taps és méltán meg is érdemelte.

Csiky László ez a kiváló, nagytalentumu színész osztozott vele a sikerben és a tapsokban.

Méltó partnerük volt Sebestyén Géza, kitől különben megszokta már a közönség a kifogástalan, művészi játékot.

Hahnel Aranka csupa kedély, életkedv volt.

Csontos az ügyvéd szerepében újabb szílat font ahoz a szép reményekhez, melyet tehetségéhez fűztünk. Csupán arra figyelmeztetjük, — igyekezzék ne oly sokat gesztikulálni, mert azzal rontja a hatást.

Az új segédnaiva, Kovács Gizella tegnap lépett fel először. A kisasszony erősen küzdött a lámpalázzal, de így is megállapíthatjuk róla, hogy még sokat kell tanulnia és nagy gyakorlatra van még szüksége, hogy egy ilyen kifogástalan keretben megfelelő helyet foglalhasson.

A rendezés kitűnő volt.

L. J.

A színházi bizottság ülése. A színházi bizottság tegnap délután Vecsey Imre elnöklésével ülést tartott, Zilahy színműpályázatait tudomásul vették, csak arra hívják fel Zilahyt, hogy a feltételekhez tegyék még hozzá: a Csokonai színműre nem csak prózai, hanem verses darabokkal is pályázhatnak. Az új tagok működéséről mondtak aztán véleményt. A bizottság egyhangulag elismeréssel adózott az új tagoknak. Majd általánosságban az előadásokról volt szó és többen felszólaltak az iránt, hogy az összjáték gyengült. A bizottság felhívja az igazgatót, gondoskodjék kerekdedebb előadások tartásáról. A műsor összeállítása ellen is felszólaltak. Kifogásolták a „Kis császár” színrehozatalát, majd azt, hogy miért nem felváltva kapják a bérlők a premiérekét és hogy vasárnap, a karzat miatt nem lehet ujdonságot adni. Végül kimondták, hogy a műsor gondosabb összeállítására hívják fel az igazgatót. Érdekes a bizottságnak az a határozata, melyben kimondja, hogy a nőknek a földszinten ne szabadjon kalapban ülni. A felügyelő tanácsnokot bízták meg ez ügyben az intézkedés megtételére. Néhány bérleti ügy elintézése után a gyűlés véget ért.

Halálos baleset a pályaudvaron.

A saját vigyázatlanságának áldozata.

— Saját tudósítónktól. —

— október 26.

Borzalmas halállal mult ki szombaton este az aradmegyei kórházban Simon Ferencz máv. málházó. A magyar államasutasok új rendező pályaudvarán játszódott le a baleset, amelyet a szerencsétlen ember a saját vigyázatlansága által okozott és amelynek alig néhány órai szenvedés után áldozatává is lett.

Délután négy óra tájban a vasuti málházon kirakta az erdélyi vonaton érkezett szállítmányokat. Ezek között egy hatalmas száznyolcvan köbméter ürtartalmu, vasból készült viztartány is volt, amelyet tizen igyekeztek kiemelni a vagonból. Két vas-tag fagerendát állítottak föl sinek gyanánt, azokon csuszatták le a vastartányt. Mikor a tartányt leemelték a vasuti kocsirol, a munkavezető evezényelte a málházókat, a jelszót azonban, mivel a munkások nagyrészt németek voltak, németül adta ki:

— Hei, Ruth! Nachlassen!

Ugy látszik, Simon Ferencz nem értette meg a német szót és tovább is a kezében tartotta a rudat, miután a többi munkás félreugrott a dologból. A vastartány a saját súlyánál fogva fellökte a rudat s azzal együtt Simon Ferenczet is a levegőbe emelte, mintegy két méter magasságba. A következő pillanatban a szerencsétlen ember a földre zuhant, a vastag gerenda pedig a fejére esett. A munkások nem mehetek segítségükre, mert az egész baleset egy másodperc müve volt. Simon eszméletlen állapotban terült el a földön, ahonnan a munkások emelték föl s bevitték a pályaudvar várótermébe. Itt Kronstein Vilmos dr. máv. pályáorvos vette gyógykezelés alá a sérült munkást, akit mentőkoszin az aradmegyei kórházba szállított. Simon Ferencz agyrázkódást szenvedett és nem is nyerte vissza többé eszméletét. A leggondosabb ápolás daczára sem volt megmenthető az életnek és éjszaka tizenegy órakor meghalt.

A rendőrség, mihelyt értesült a szerencsétlenségről, rögtön megindította a nyomozást, hogy kiderítse, vajjon nem terhel-e felelősség valakit a balesetért. Simont azonban nem lehetett kihallgatni, mivel eszméletlenül feküdt a kórházban, miután pedig meghalt, közvetve folytatták a nyomozást. Kovács Antal rendőrhadnagy tegnap délelőtt Virágh Lajos városi főmérnökkel kiment a szerencsétlenség színhelyére, kihall-

gatta a munkavezetőt és mindazokat a munkásokat, akik a vastartány kiemelésénél segédkeztek. Mivel a tanuvallomásokból kiderült, hogy Simon halálát a saját vigyázatlansága okozta, a rendőrség beszüntette ebben az ügyben a nyomozást.

NAPI HIREK.

Thaly Kálmán üdvözlése.

Rákóczi nagynevű történetiróját, dr. Thaly Kálmán, városunk közszeretben álló képviselőjét egymásután üdvözlük a vármegyék törvényhatóságai azon alkalomból, hogy a király elrendelte Rákóczi hamvainak hazaszállítását. Első rangú érdeme van ebben a tudós történetirónak, a magyar parlament díszének, a függetlenségi párt nagynevű tiszteletbeli alelnökének, aki tollát, eszét, fényes történeti tudását egész életén át a régi nemzeti óhaj megvalósulásának szentelte.

Találón jegyzi meg Ungmegye alispánja Lőrinczi Jenő üdvözlő iratában, hogy „egy hosszú emberöltő lelkes munkásságának méltó jutalmát egy hálatelt nemzet kezéből fogadni; látni, hogy az eszme, mely egy életnek adott irányt, valóra váltva, egy nemzet üdvének szolgált, keveseknek adott meg.”

Thaly Kálmán elérte célját, amely a magyar nemzetnek is leghőbb vágya volt s amiért annyit irt, utazott, fáradozott, hogy örök hálára kötelezte vele az utókort. Amidőn felzagnak a harangok s föllobognak majd Rákóczi koporsója előtt a régi piros tafotaszelyem kurucz zászlók, diadala lesz ez a nemzeti ünnep az ő lángoló hazafiságának, apothozisa egy élet fáradhatlan hazafias munkálkodásának.

A vármegyék üdvözlői irataiból kiszűrjük a nemzeti öröm és lelkesedés lángja, amely a magyar nép minden rétegét áthatja a szent hamvak közelgő hazaszállításának alkalmából. Most Kolozsmegye költői lelkü alispánja, Dózsa Endre üdvözölte Thaly Kálmánt erőteljes, lelkes hangú s mély igazságokat tartalmazó üdvözlő iratban.

— **Benedek János beszámolója.** Lapunk főszerkesztője, Hajduböszörmény város országgyűlési képviselője, minden év őszén beszámolót tart kerületében. Az idén okt. 23-ikára volt tervbe véve a beszámoló megtartása, de tekintettel a szüreti, szántási munkálatokra, melyek a hajdu gazdák idejét épen ebben az időben legjobban igénybe veszik, a hajduböszörményi választók kívánságára a beszámoló beszéd megtartását november 6-ikára tűzték ki. Ez alkalommal több képviselőtársa kíséri le Benedeket kerületébe, miről annak idején fongunk hírt adni.

— **A polgármester évi jelentése.** A polgármesteri évi jelentés most készül. A terjedelmes jelentés a deczemberi közgyűlésen kerül tárgyalásra.

— **A kolozsvári színház igazgatója.** Kolozsvárról táviratozzák: A kolozsvári színházra a kormány egy évi pályázatot irt ki vállalkozó igazgatói állásra, míg az új színházi épület elkészül. A pályázók Makó, Komjáthy, Janovics igazgatók és Sziklay Kornél. A színházi választmány tegnap délután Béli gróf

főispán elnökle mellett kimondta, hogy Janovics, Komjáthy és Makó igazgatókat egyenlően ajánlja az igazgatóságra. Az ügyben a belügyminiszterium fog dönteni.

— **A polgármester beteg.** Kovács József polgármester pár nap óta gyengélkedik. Erősen meghűlt és emiatt még néhány napig a szobát kell őriznie. Távolléte alatt Vecsey Imre főjegyző látja el a polgármesteri teendőket.

— **Adózók figyelmébe.** Felhivatnak mindazon házbirtokosok, kiknek az 1905., 1906., 1907. évre vonatkozó házbér vallomási iv kikézbcsítettett, hogy azokat, — kik még be nem adták, — a városi adó-kivető hivatalba az illető kerületi adókivetőnél mielőbb beadni sziveskedjenek, mivel ennek a be nem adása a kivetési munkálatokat csak hátráltatja. Megjegyeztetik, hogy a jelzett vallomási iv az állapotnak megfelelően töltendő ki, akár van bérbe adott lakás, akár nem, az adómentes lakrészek külön, az e célra szerkesztett oldalon kitüntetendők és az adómentességet engedélyező pénzügyi végzés szám feltüntetendők.

— **A braganzai herceg Debreczenben.** Don Miguel braganzai herceg a debreczeni 7. Vilmos huszárezred egykori parancsnoka e hó 29 én este Debreczenbe érkezik. A kir. herceg a Vilmos huszárezred 30-án tartandó löversenyén a versenybírói tisztet tölti be.

— **Betörés.** Az éjjel az István gőzmalom Csapó-utcán levő liszt-raktárába betörtek. A betörők még este rejtőzhettek el az udvaron s rejtékhelyükből éjjel jöttek elő. A raktárnak az udvarra nyílik egy rácsnélküli ablaka. Ennek egyik üvegtábláját a betörők sárral bekenették s így alig valami zajjal törték be az ablaküveget. A támadt résen kinyitották az ablakot s azon kényelmesen behatoltak a raktárba, melynek egyik elrekesztett részében van a pénzesszekrény. A betörőknél nem lehetett semmi szerzőszám, mert a pénzesszekrényhez nem is nyultak, hanem az asztalfiókokat kutatták át s egyik fiókból 15 koronát elvittek. Érdekes, hogy a betörők semmihez nem nyultak, sőt abban a fiókban, melyből a pénzt elvitték, néhány ezüst kanál is volt és a betörők azt is ott hagyták. A betöréssel két csavargót gyanusítanak, kik tegnap az udvarban dolgoztak. A két gyanusítottat el is fogták, de mindketten tagadják, hogy a betörést ők követték el.

— **A debreczeni m. kir. gazdasági tanintézet hallgatóinak segélyző egyesülete** folyó hó 22 én tartotta alakuló közgyűlését, melynek tárgyát a tiszviselők megválasztása képezte. A segélyző egyesület elnökévé: ifj. Györy Kálmán III. éves hallgató választott meg egyhangulag. Alelnökké: Szönyey István II. éve, pénztárnokká: Batta Béla és jegyzővé: Huszicska József II. éves hallgatók. Bizottsági tagokká: Halassi István III. éves, Zsarnay István III. éves, Szőke Barnabás II. éves, Giller Sándor II. éves, Simay Ferencz I. éves és Hartner József I. éves hallgatók. Póttagokká: Jurenák Imre III. éves, Fleischer János II. éves s Német Kálmán I. é. hallgatók. Választás után az ifjuság koosikon vonult be Debreczenbe, az „Arany Bika” szálló elé, ahol 100 terítékű bankettel egybekötött ismerkedési estélyt tartottak. A bankett esti fél 9 órakor a tanári kar, élükön Sztankovics János tanintézeti igazgató megérkezésével vette kezdetét. Az

első beszédet ifj. Györy Kálmán elnök tartotta, aki szép beszédében fejtegette az osztályunk célját, s egyben melegsavakkal üdvözölte az ifjuság körében megjelent tanárokat. Azután Sztankovics János tanintézet-i igazgató mondott beszédet, amelyet az ifjuság zajos éljenzése követett. Számos beszéd hangzott még el egy tanári kar, mint az ifjuság részéről. Vacsora alatt a gazdászok cigánya a Magyar testvérek szórakoztatták szép játékaikkal a jelenlévőket. A vigasság az ifjuság részéről csak a késő hajnali órákban ért véget.

— **Elfogott rablók.** Megemlékeztünk arról, hogy Zuder János hajdusámsóni szőlőöszt késő este négy ismeretlen ember megtámadta, megverte és kirabolta. A csendőrség az ismeretlen rablók ellen megindította a nyomozást, melynek eredményeként tegnap a tetteseket is elfogták. A rablást Hozradék Mihály, Tóth Károly, Baráth István és Baráth Istvánné követték el, kiket átadták a kir. ügyészségnek.

— **Halálozások.** Legutóbbi kimutatásunk óta az anyakönyvi hivatal halálozási osztályánál a következő haláleseteket jelentették be: Szilágyi Eszter ev. ref. 3 éves, Oláh Béla gör. kath. 12 napos, Szabó Vilma ev. ref. két éves, Tardi Gyula ev. ref. 16 hónapos, Kis Sándor ev. ref. 6 hónapos.

— **Érdekes lopás.** Kocsis Mihályné Homokkertben lakó tejáruló asszony kis egy lovas talyigán szokta behozni a tejet a városba s míg az egyes házakba beviszi a tejet, addig a talyigát az utcán felügyelet nélkül hagyja. Tegnap délelőtt is a Miklósu-utcán egy házba ment be. Valami élelmes tolvaj felhasználta a lopásra kedvező időt, felült a talyigára és elhajtott valamerre. A meglöpött asszony persze rémülten kereste a lovát mag talyigáját, de biz azoknak hült helyük volt. A merészen elkövetett lopás tettesét a legnagyobb eréllyel nyomozzák.

— **Késelő pékség.** Reinicz Izidor és Kulifán Gyula pékségek a Piacz-utca 62. számú háznál levő pékműhelyben összeverekedtek, miközben Kulifán torkon ragadta Reiniczot és egy késsel fején szurta. A megszurtt segédet azonnal elborította a vér s csak nagynehezen lehetett a vérzést elállítani. Kulifánt feljelentették. Reinicz sérülése súlyos.

— **Megvert vendég.** A Fancsikáról jöttek be székkel Kovács Mihály és Czégeny Gábor gazdálkodók. Utközben betértek a Mezei-féle kocsmába, hol néhány pohár bort ittak meg. A fizetésnél Mezei állítólag többet számolt, mint amennyit megittak és ezen heves szóváltás keletkezett a kocsmáros és a vendégek között, aminek az lett a vége, hogy Mezei arcul ütötte Kovácsot. Csunya verekedés lett volna, ha elő nem kerül a rendőr s a két méltatlankodó gazdát nyugodtságra nem inti. Hanem a kocsmáros nem hallgatott s kiálva az utcára olyan kiabálást vitt végbe, hogy az egész utca népe kicsődült. Mezeit a rendőr is, meg a sértett vendég is feljelentette.

— **A tanoncok képesítéséről.** A kereskedelmi miniszternek lapunkban már ismertetett és a tanoncok előképzetségére vonatkozó rendelete — mint megirtuk — az iparosok között nagy visszatetszést szült. Az ipartestületi czipészszakosztály már tartott tiltakozó ülést. Ugyanebben az ügyben 27-én a szobafestők és fénymázolók, 29-én a szijgyártók, 30-án a kőművesek, 31-én az asztalosok és kárpitosok szakosztálya tart ülést.

— **A multság vége.** Egyik kis kocsmában mulattak Dembi Imre és Sebestyén Miklós hajdunánási legények. Ivás közben összeszólalkoztak, sőt egymásra rohantak. Dulakodás közben Dembi Imre kést rántott és a késsel Sebestyént mellbe szurta. Sebestyént a kapott halálos sebbel lakására szállították, hol most élet-halál

között lebeg. Dembi Imrét a csendőrök azonnal elfogták.

— **Csalás szent szélra.** Kovács Sándorné azzal kereste fel a katolikus híveket, hogy a Hétfájdalmas Szent-Szűz Szentélyének adakozzanak. Ezen a czimen mintegy 80 embertől vett fel kisebb-nagyobb összeget. Most aztán kiderült, hogy Kovácsné nem annyira a Hétfájdalmas Szűznek, mint inkább saját magának kéregett. A csaló asszony ellen megindították az eljárást.

— **Talált tárgyak.** A napokban a város különböző helyein egy zsidó imakendőt, egy pénztárczát és egy melltűt találtak. A talált tárgyak a bünygyi osztálynál vannak, hol a tárgyakat igazolt tulajdonosaik átvehetik.

— **Bitang jószág.** Az Ebesen egyik tanyában egy birkát találtak bitangságban. A bitang jószágot a város istállójába hajtották. A gondatlan birkatulajdonost keresik.

— **Elveszett egy zsemlyeszínű szőrű, kitanított vadász-kopó kutya.** Magtálalója a bünygyi osztálynál jutalomban részesül.

— **Fogfájást és szájbűzt** azonnal megszüntet a „Plombus“ amerikai öplombázó szer. Bővebbet a lapunk mai számában közzétett hirdetésben.

— **Az általánosan elismert koronás nyakendőket Békés Lajos ur divatüzlete feltűnő szép minták és kivitelben, valamint a legújabb formákban 80 fillérért árusítja.** Ezen előnyös ajánlásra a közönség szíves figyelmét felhívjuk.

TAVIRATOK.

(Érkezik d. u. 1/2 órakor.)

— A „Debreczen“ eredeti távirata. —

A képviselőház ülése.

Budapest, október 26. A képviselőház mai ülésén véget ért az olasz provizorium vita.

Két szónok volt csupán.

Első **Molnár Ernő**, ki nem szívesen szólal fel, nem akarja meggyőzni a kormányt az ellenzék igazságáról, csak azért nyilatkozik, hogy bebizonyítsa, hogy az ellenzék nem türi szó nélkül az alkotmány-sértést. Különösnek találja, hogy akik azelőtt nemrég Széll politikáját helyeselték, most Tiszának tapsolnak.

Az utolsó szónok **Egry Béla** volt, ki a javaslat ellen beszélt.

Elnök ezután bezárta a vitát.

Rósenberg Gyula előadó a határozati javaslatok elvetését és a felmentvény megadását kéri.

A zárszó jogával **Krasznay Ferenc** és **Kossuth Ferenc** éltek. Mindketten határozati javaslatuk elfogadását kérték.

Az ellenzék ezután névszerinti szavazást kért.

Ugron a Házban!

Budapest, október 26. Ugron Gábor, ki ellen pár nap előtt merényletet követtek el, ma a Házban felkötött karral megjelent. A képviselők tömegesen gratuláltak és a merénylet részletei felől kérdezősködtek.

Körber Gödöllőn.

Budapest, október 26. Körber osztrák miniszterelnök ma reggel Gödöllőre utazott

A balti flotta merénylete.

— **Elégtétel Angliának.** —

London, okt. 26. Az angol-orosz konfliktus a megegyezés stádiumába jutott. Az

orosok által adandó elégtétel dolgában megegyezés jött létre. A megegyezés feltételei következők:

1. Az orosz kormány bocsánatot kér és tévedésnek tartja a dolgot;

2. Bőveges kárpótlást nyújt a megsebesülteknek és a megöltek hátramaradottjainak;

3. A hüllői katasztrófa előidézésében bünyös tiszték méltó büntetést kapnak.

4. Az orosz kormány kotelező garanciát nyújt arra nézve, hogy hasonló esetek nem fognak előfordulni és az angol hajók mindenütt nyugodtan járhatnak.

Madrid, okt. 26. A spanyol kormány intézkedést tett arra nézve, hogy a spanyol hajókkal a hüllőhöz hasonló esetek elő ne fordulhassanak. Avégből megtiltotta, hogy az orosz hajóraj a parthoz közel menjen és a szemet is csak nyílt tengeren veheti át.

London, okt. 26. Az egyik halászbárkának 3 sebesültje ide érkezett.

Orosz-japán háború.

Pétervár, okt. 26. Az orosz távirati ügynökség jelenti Karbinból:

Alexejew helytartó tegnap császári rendeletet tett közzé, amelylyel tudatja, hogy a csár a keletázsiai hadsereg főparancsnokává Kuropatkint nevezi ki.

Alexejew továbbra is helytartó marad. A csár Alexejewnek a fővezérség körül szerzett érdemeiért előismerését fejezi ki.

Vladivosztok, okt. 26. Itteni mértékadó körök, a kapott jelentések nyomán megvannak győződve, hogy Port-Artur elesése még messze van. A vár el van látva bőven élelmiszerekkel, a konzervek érintetlenek.

Budapesti árutözsde.

— okt. 26.

Buza őszre	—
Buza tavaszra	10:30 —
Rozs őszre	—
Rozs tavaszra	7:94—7:95
Tengeri őszre	7:43—7:44
Zab	7:20—22
Arpa	—

A közönség köréből.

A debreczeni vendéglők zárórája.

Tisztelt Szerkesztő ur!

Budapesti ember vagyok, kinek gyakran van dolgom Debreczenben. Rendesen az éjjeli vonattal jövök, mely éjjel után félhárom órakor érkezik Debreczenbe.

Mondhatom, igen jól esett nekem, a kiéhezett, megszemjázott, átfázott utas embernek, hogy megérkezésemkor mindig alkalmam volt egy csésze theával, egy pár falatsónkával felüdíteni magamat. Alkalmam volt egészen addig, míg csak a debreceni főkapitány ur a vendéglői zárórákat újra szigoruan megrendszabályozta.

E nek a helytelen rendeletnek az lett a következménye, hogy most a Debreczen városába éjjel után érkező idegen nem juthat egy falat kenyérhez, egy korty italhoz, mert záróra után vendéget kiszolgálni *tisztességes* vendéglőben, kávéházban nem szabad.

Ha tehát valaki elfelejt magával tarisznyát és kulacsot hozni, ebben a híres gazdag városban étlen-szomjan marad; vagy pedig kénytelen a kates helyek vendégszeretétét venni igénybe.

A főkapitány ur rendeletével összerombolta a debreczeni vendéglős ipar-társulat egyik legérdemesebb munkáját, t. i. a zárórák eltörlését, melyen annak idejében a vendéglős ipar-társulat buzgó elnöke **Hauer Bertalan** és a volt jogtanácsos dr. **Benedek János** urak oly odaadással fáradoztak.

Ime itt újra visszatért a régi slend-

riánság, a záróra indokolatlan s bosszantó intézménye, mely sehogyse fog össze sem az egyéni szabadság tiszteletben tartásával, sem a vendégszeretettel, sőt még a közérkölesiséggel sem.

Tessék eltörölni!

Egy jámbor utazó.

A sztrájk mesterek terrorizmusa ellen.

— október 26.

A fővárosi különböző szakegyesületek, a szociáldemokrata-párt vezetőinek befolyása alatt szakmánként és műhelyenként sztrájkokat és bojkottokat provokálnak, amelyekből azonban rendszerint nem a munkásnak van haszna, hanem a szakegyesületek vezetőinek. Sőt a munkások anyagilag a legtöbb esetben súlyos kárt szenvednek, mert a gyakran előforduló és hosszan tartó munkátalanság ideje alatt adósságba keverednek, ugyannyira, hogy sok száz sztrájkoló munkás koldusbotra jutott.

Legutóbb a Linger Károly és fiai asztalosgyárában tört ki sztrájk s bár a munkások jelentékeny része idegenkedett tőle, az asztalosok szakegyesületének vezetője fenyegetéssel rájuk erőszakolta a mozgalmat.

A cég főnökei, elismervén az általános drágaságnak éppen a munkásokra való súlyos kihatását, ötszázalékos bérjavítást, tízfélféle órai munkaidőt s az olyan munkás részére, aki egész éven át náluk dolgozik vagy az e célra választott tiztagu munkásbizottság által törvényesnek elismert okból hagyja ott a munkát, minden munkában töltött hét után még egy korona fizetésjavítást biztosítottak írásban s kötelezték magukat a műhelyek egészségügyi tisztántartására.

A szakegyesületek vezetőségéből alakult sztrájkbizottság azonban még a szakegyesület bizalmi férfiának elismerését és a munkabérek husz százalékos emelését követelte. A munkások többsége elfogadta a cég ajánlatát és a tegnapi gyűlésén a munkabaállást határozta el, mire a szakegyesület sztrájkbizottsága leszurással és agyonveréssel fenyegette meg azokat, akik munkába merészelnék állani.

Erre a dolgozni kívánó munkások öt társukat megbízták, hogy törvényes oltalmat keressenek a belügyminiszternél, a szakegyesületi sztrájkbizottság terrorizmusa ellen. A miniszterelnök tegnap d. e. fogadta a küldöttséget, amelynek Szikora Zoltán, a hazafias alapon szervezett munkások egyik vezetője volt a szószólója.

A miniszterelnök kijelentette a munkások előtt, hogy a törvény biztosította egyéni szabadságot, mint az ember legdrágább kincsét, megoltalmazza és elismeri a sztrájk jogosságát, de azt nem tűri, hogy bárkit is erőszakkal akadályozzanak a munkában. A panasz alapján az asztalos-szakegyesületet felfüggeszti s azokat, akik a munkásokat szabad elhatározásukban gátolják, a legszigorúbban megbünteti.

VEGYES HIREK.

* **Pénzhamisítók.** Az ujvidéki rendőrség egész délmagyarországra kiágazó pénz-

hamisító konzorciumot a hamisításhoz való eszközökkel együtt elcsipett. Vécsey rendőrkapitány megtudta, hogy Engler F. fényképész egy ujvidéki rézművesnek rézlemezeket adott el. Vécsey a lemezeket megvizsgálva, egy huszkoronás papirbankó helyét találta rajta kiadva. Vécsey Englert letartóztatta. Megmotozásakor czinklemezekre levont huszkoronás bankjegymintát és fényképészeti előállított huszkoronás jegyet találtak. Engler, aki pár hete került ki a börtönből, hová pénzhamisítás miatt hét évre volt bezárva, mindent bevallott. Rajta kívül letartóztattak négy taligát és két asszonyt. A pénz eddig nem került forgalomba. A hamisítványok ügyesek. Körnöczy István legény a napokban Adorján bácsmegyei községben hamis ötkoronással akart fizetni. A rendőrség rögtön letartóztatta. Körnöczy tagadja, hogy ő gyártotta volna a hamis pénzt.

* Véletlenségből meglőtte magát.

A Czinner és Társa szegedi terménykereskedő cégnek Tisza Lajos-köruton levő irodahelyiségében szerencsétlenség történt vasárnap délelőtt. Kellner Lajos, a cég raktárosa iróasztala előtt ülve elővette töltött forgópisztolyát, hogy abból a lőtéseket ki szedje. Kivüle még Lefkovic Illés gyakornok, Csányi Pál tizenöt éves tanuló Csányi János bankigazgató fia és az udvaros voltak a helyiségben. Őt töltést minden baj nélkül kivett a fegyverből Kellner, midőn azonban a hatodikat is ki akarta venni, a fegyver elsült s Kellner súlyosan megsebesülve összeesett. — A golyó tüdeje fölött a mellébe hatolt.

* **Soós bíró New-Yorkban.** A megszökött bíró nyomozása országszerte folyik. Kecsey Kálmán detektívönök a kikötővárosokat, valamint a hazai és rendőrhatóságot felhívta, hogy a körözött bírót figyelemmel kísérjék és tartóztassák le. — Azokba a városokba, ahol Soósnak rokonai laknak, detektívek utaztak, hogy az eltűnt nyomára akadjanak. A rendőrségen ezideig mit sem tudnak Soós hollétéről; Krecsányi be is jelentette Parkas dr. főkapitányhelyettesnek, mint a bűnügyi osztály vezetőjének, hogy a nyomozásnak eddig semmi eredménye sincs. Ezzel szemben mi egész határozottan jelenthetjük, hogy Soós bíró New-Yorkban van. Tegnap ugyanis egy kábeltávírat érkezett Budapestre, amelyben Soós Kálmán azt írja, hogy szerencsésen megérkezett New-Yorkba, ahol minden nehézség nélkül partra szállt, s most már teljes biztonságban érzi magát. A megszökött bíró Zsigmond-utcai lakását azonban még mindig detektívek őrzik, s a vidéki városokban is erősen kutatja Soós Kálmán nyomát a budapesti rendőrség.

Kisiklott személyvonat.

(Saját tudósítónktól.)

— október 26.

Az aradi pályaudvaron nagy nyugtalanságot okozott tegnap reggel, hogy 608. számú személyvonat nem érkezett meg idejében. Az izgalom különösen azért vett nagyobb erőt a közönségen, mert az emberek még mindig hatása alatt állottak a két héttel ezelőtt történt balesetnek, melynek tudvalevőleg a rákosi pályaudvar volt a színhelye.

Ugyanilyen szerencsétlenségtől tartott most is a közönség és kis idő múlva kint, hogy ez a foltéves alapos is volt. A 608. számú személyvonatot ugyanis, mely tegnap este tíz órakor indul el Budapestről Arad felé, Ujzász állomáson baleset érte. A váltóállító torony és az indóház közötti állomási vágányon a mozdony és a szerkocs kiisklott. A szerkocsinak mind a két lökhárítója összeesett a kalauzkocsit, míg a baleset helyén a két sinszál keresztül furodott a kalauzkocsin. A kisiklás következtében az egyik sinszál két helyen törést

szenvedett és ez okozta, hogy a vonat nem folytathatta tovább az útját Arad felé.

Időközben segélyvonat érkezett Szolnokról s a vonat első felében ülő utasok ennek a kocsijaiba szállottak át, míg a harmadosztályu utasok tovább is azokban a kocsikban folytatták útjukat, amelyekben Ujzászra érkeztek. Ezt a kocsisort ugyanis, mivel a törött sinszál mögött volt elhelyezve, akadály nélkül hozzákaphatották a segélyvonathoz.

A baleset sem emberéletben, sem az utasok testi épségében nem okozott kárt s a vonat két órai késéssel reggel megérkezett Aradra. Az ujszászi állomásfőnök még az éjszaka távirati uton tett jelentését a balesetről az aradi üzletvezetőségnek, amely megindította a vizsgálatot, hogy megállapítsa, mi okozta a vonat kisiklását és kit terhel a felelősség.

TÖRVENYKEZÉS.

Szerelmi dráma a havasokon.

Toma Nyikita kanászember. Tavasszal fölhajta a nagyváradai püspökségnek 100—200 sertését a havasok közé s késő őszig aztán ott él egyedül a sertésekkel s csak akkor lát embert két-három héten egyszer, ha eleséget visznek neki. A tavaszon is így történt. Toma Nyikita fölment 120 sertéssel a Dyála-mare-ra s ott elégedett rendes, megszokott módján, nyugodtan, távol az emberektől. Május vége felé azonban egy este valami megzavarta Toma Nyikita nyugalmát. Amint a hegyoldalban üldögélt a tűz mellett s csöndesen pipázgatott, egy szerre csak fegyverdördülés hangzott el és a golyó éppen a füle mellett sivitott. A lövést csakhamar másik követte, majd azután egy alak rohant a meglepett kanászra s a harmadik lövés is elhangzott s az meg is sebesítette Toma Nyikit a fején. Nehéz küzdelem után sikerült a kanásznak elmenekülni s meg sem állt Biharfüredig, ahol elmodotta a dolgot. Támadójában a dulakodás alatt fölismerte tőzsomszédját Popovics Györgyöt, akit aztán a csendőrök letartóztattak s aki be is ismerte hogy csakugyan ő támadta meg Toma Nyikit. A nyomozás során aztán kiderült, hogy S. Petráz községben, ahova a kanász meg az ellenfele is való volt, az a hír terjedt el, hogy addig, míg Toma Nyikita a havason tavasztól őszig a sertéseket legelteti, addig a szomszéd, Popovics György szerelmi viszonyt folytat a feleségével. A férj erre a hírre kitiltotta házából Popovicsot, aki ezért akart bosszút állni a szomszédján s azért lövöldözött rá a tavaszon.

A nagyvárad kir. ügyészség gyilkosság büntetnének kísérlete miatt emelt vádat Popovics ellen s az ügyben tegnap volt a főtárgyalás Millye Gyula táblabíró elnöklése mellett.

Az esküdtek rövid tanácskozás után meghozták verdiktjüket. Az esküdtek bűnösnek mondották ki a vádlottat a szándékos emberölés büntetnének a kísérletében, minek folytán a törvényszék Toma Nyikit a btkv. 279. §, 65. §, 66. § és 289. § alapján két évi fegyházra ítélte.

Az ítéletben a vád képviselője megnyugodott, az elítélt érdekében védője semmiségi panaszt jelentett be.

KÖZGAZDASÁG.

Heti piaczi árak.

— október 25.

A keddi hetivásár áraitól a vásárfelügyelőség a következőket jelenti:

	Kor.-tól.	Kor.-ig.
100 kg.		
Buza	18.—	19.—
Kétszeres	17.—	—
Rozs	13:60—	—
Árpa	—	16.—
Zab	—	14:60

Tengeri ó	18	—	—
" csöves	9	—	—
" szemes	—	—	16
Köles	15	—	—
Szalonna, sós	132	—	136
" uj	120	—	—
Háj	136	—	—
Zsir	144	—	144
Kihasított sertés	92	—	86
Sertés hus	—	—	—
Széna	10	—	—
" II. rendű	9	—	880
Lúcerna	10	—	—
Bükköny	8	—	—
Lóheré	8	—	7
Takarmány szalma	4	—	—
Alom szalma	150	—	—
Zsup szalma ezáz kéve	10	—	9

A hetivásár forgalma kedden a következő volt:

Ló felhajtattott	890
Elkelt	560
Szarvasmarha felhajtattott	1680
Elkelt	980
Sertés felhajtattott	1310
Elkelt	1200

REGÉNYCSARNOK.

A fotografus.

Irta: **Anstey F.**

— Soha! — kiáltottam fel méltatlankodva. — Finom művészi érzéke csak beláttathatja önnek, hogy ez a főveg, amelyet már az asszonyok sem viselnek, nem fog illeni az arczomhoz! Nem engedem magamat levétetni ebben a kalapszőrnyetegben.

— Szép lassan tizig fogok olvasni, — szólt ő csendesen. — Ha addigra nem ül összefont lábakkal ennek a széknak a karján, jobbkeze mutatójával a szájában, nyájasan mosolyogva és a kalappal a fején, akkor egyáltalán nem lesz többé szüksége kalapra. Egy — kettő — három —

Mielőtt hétig olvasott volna, már az előírt helyzetben voltam.

— Ez nagyon népszerű lesz, — szólt a felvétel befejezése után, leeresztve fegyverét. — A mosolygása talán egy kicsit széles, de az állása nagyon természetes volt.

Sokszor hallottam, hogy az emberi szem ellenállhatatlan hatást gyakorol a vadállatokra és az őrültekre. Összeszedtem tehát magamat és erősen a szemem közé néztem, miközben rákiállítottam:

— Engedje azonnal ki! El akarok menni!

Talán nem néztem elég szuróan vagy talán nem igaz az, amit az emberi szemről mesélnek, de tény, hogy a hatás nem volt nagyobb, mintha én egy osztrigára meresztettem volna a szememet.

— Még nem, — szólt ő őzékenyen. — Most olyan jól benne vagyunk a munkában, ki tudja, lesz-e még alkalom, hogy ilyen kedvező körülmények közt vehessem le önt. Szokott-e lovagolni?

Azt hittem, ha beszédbe keveredhem vele, akkor menekülök, azért így feleltem:

— Néha ellovagolok Rotten-Rowba és — tettem hozzá egy rögtöni ötlet folytán, — ha most eljönne velem, megmutatnám a paripámat. Mit szól hozzá, nem volna jó, ha lóháton venne le? Mi?

Sohasem volt lovam, de ez az ötlet a menekülés útját nyithatta meg előttem.

— Lóháton? Ez jó ötlet — magam is gondoltam már rá.

— Hát jöjjön és hozza magával a szerszámait. Az istállóm itt van a közelben.

— Főlöszleges elmennünk! Találok majd itt is valamit.

S a nyomorult eszelős egy sarokból szürkére mázolt falovat vonszolt elő, — mely barna petytyekkel volt tarkázva.

— Itt van egy almásszürke — szólt, Ugorjon hamar a nyeregbe, mintha Rotten-Rowban volna, de arczczal a ló farka felé.

— Hallgasson rám egy kicsit, könyörögtem neki reszketve. Biztosítom róla, hogy még sohasem voltam Rotten-Rowban falovon ülve. Aztán meg, biztosíthatom, senki sem ül lóra fejjel a ló farka felé. Ha úgy vesz le, a tudatlanságát árulja el! Ki fogják nevetni!

Ne higgyetek annak az embernek, aki azt mondja, hogy az őrültekre argumentumokkal hatni lehet, az én tapasztalásom azt bizonyítja, hogy a megzavarodottaknak bizonyos perverz logikájuk van.

— Bocsásson meg — szólt. Önt talán kinevetik, de nem engemet. Csak nem tehetnek felelőssé a megrendelőim személyei miatt? Üljön csak fel.

— Szívesen, ha — ideadja a revolvert. Én ... szeretném magamat egyszer revolverrel levétetni.

(Folyt. köv.)

120 széles divatszövetek m. 33 kr.

Nagy alkalmi ruhaszövet eladás!

15,000 méter

a Goldstein és Gelber csődtömeg egész ruhaszövet raktárát mintegy

tizenötezer

métert megvettük és üzlethelyiségünkben (Piacz-utca kistemplommal szemben) méterenként vagy végenként minden elfogadható árban elárusítjuk.

Vallerstein Fülöp fiai

DEBRECZEN, Piacz-utca, kistemplommal szemben.

Ritka alkalom!!

120 széles divatszövetek m. 33 kr.

Kiadó lakások.

1904 november 1-re Kossuth-utca 9. sz. udvari emelet 2 nagy világos szoba előszoba. Igen alkalmas ügyvéd, doktor, hivatalnokok részére gargon lakásnak, vagy irodai helyiségnek. Tiszta udvar, jó víz, kényelmes lépcső.

1904 november 1-től Varga-utca 16. számú utcza lakás 3 szoba mellék-helyiségekkel, földszint, jó vizű kut.

Értekezhetni Kardos László üzletében.

VÁROSI SZÍNHÁZ.

Folyó szám 30. Bérlet 22-ik szám (A) Ma, szerdán, 1904. évi október hó 25-én:

Kis pajtás.

Vigjáték 4 felvonásban.

Holnap, csütörtökön, október hó 27 én:

Tetemrehívás.

Eredeti színmű 4 felvonásban.

M. Á. Vasutak menetrendje 1904. évi okt. hó 1-től.

Debreczenből indul:	idő	ó.	p.
Budapest felé (vegyesvonat)	d. u.	3	30
Budapest felé (gyorsvonat)	d. u.	4	16
Budapest felé (gyorsvonat)	reggel	8	57
Budapest-Nagyvárad felé	d. u.	12	07
Budapest-Nagyvárad felé	este	10	31
P.-Ladány-Nagyv. felé minden kedd	d. e.	11	12
Csak P.-Ladányig	este	8	10
Csak P.-Ladányig motor menet	reggel	5	08
Szatmár-Máramarossziget felé	d. u.	3	56
Csak Szatmárig (gyorsvonat)	este	6	41
Csak Szatmárig (teher v. szem.-száll. v.)	este	7	56
Szatmár-Máramarossziget felé	éjjel	2	50
Szatmár-Máramarossziget felé (gyorsv.)	d. u.	12	07
Csak Szatmárig	reggel	5	10
Miskolcz-Kassa felé	reggel	8	13
Miskolcz-Kassa felé	este	6	56
Szerencs-S.-A.-Ujhely-Kassa felé	d. u.	4	11
Csak Nyiregyházig	d. u.	2	10
" m. áll. vasutól	reggel	5	85
" vásártérről	reggel	5	44
" m. áll. vasutól	reggel	8	09
" vásártérről	reggel	0	16
" m. áll. vasutól	d. e.	11	07
" vásártérről	d. u.	1	16
" m. áll. vasutól	"	12	25
" vásártérről	"	12	38
" m. áll. vasutól	"	2	11
" vásártérről	"	2	21
" m. áll. vasutól	este	6	46
" vásártérről	"	6	53
Füzes-Abony felé m. áll. vasutól	reggel	4	36
Füzes-Abony felé vásártérről	"	4	56
Ohat-Kócs-Polgár felé m. áll. vasutól	d. u.	4	49
Ohat-Kócs-Polgár felé vásártérről	"	4	23
Derecske-Nagy-Léta felé	reggel	9	35
Derecske-Nagy-Léta felé	"	4	3

Budapestre érkezik:	idő	ó.	p.
A reggel 8 ó. 57 p. kor induló gy.-v.	d. u.	1	50
A délután 12 ó. 07 p. kor induló sz.-v.	este	6	40
Az este 10 óra 31 p. kor induló sz.-v.	reggel	5	45
A délután 4 ó. 16 p. kor induló gyorsv.	este	9	35

Budapestől Debreczenbe indul:	idő	ó.	p.
A délután 12 ó. 6 p. kor érkező gyorsv.	reggel	7	25
A délután 3 ó. 29 p. kor érkező szem.-v.	"	9	—
Az este 6 ó. 26 p. kor érkező gyorsvonat	d. u.	2	—
Az éjjel 2 ó. 24 p. kor érkező szem. v.	este	7	05
Az éjjel 2 ó. 24 p. kor érkező szem. v.	"	9	15
P. Ladányig gyorsvonat átszállítással	d. u.	12	08

Debreczenbe érkezik:	idő	ó.	p.
Budapest felől (gyorsvonat)	d. u.	3	29
Budapest-Nagyvárad felől	este	6	28
Budapest-Nagyvárad felől (gyorsvonat)	éjjel	2	24
Budapest-Nagyvárad felől	d. u.	2	15
Csak P.-Ladánytól	reggel	7	45
Csak P.-Ladánytól motor menet	"	5	03
Kolozsvár-Nagyvárad felől	"	7	26
Csak Szatmártól (gyorsvonat)	"	8	43
Csak Szatmár felől	d. e.	11	37
Csak Máramarossziget felől (gyorsvonat)	d. u.	3	55
Csak Máramarossziget felől	este	10	11
Máramarossziget-Szatmár felől	"	6	40
Csak Szatmár felől	reggel	7	30
Kassa-Miskolcz felől	d. e.	1	31
Kassa-S.-A.-Ujhely-Szerencs felől	este	7	50
Kassa-Miskolcz felől	d. u.	3	48
Csak Nyiregyháza felől	reggel	7	33
" vásártérről	reggel	7	40
" m. áll. vasúthoz	d. u.	1	15
" vásártérről	d. e.	11	22
" m. áll. vasúthoz	este	6	06
" vásártérről	"	6	17
" m. áll. vasúthoz	"	9	51
" vásártérről	"	1	57
" m. áll. vasúthoz	d. u.	1	46
" vásártérről	"	3	52
" m. áll. vasúthoz	este	9	57
Füzes-Abony felől vásártérről	d. u.	3	34
Füzes-Abony felől m. áll. vasúthoz	"	5	35
Ohat-Kócs-Polgár felől vásártérről	reggel	7	41
Ohat-Kócs-Polgár felől m. áll. vasúthoz	reggel	7	54
Derecske-Nagy-Léta felől	"	7	15
Derecske-Nagy-Léta felől	d. u.	3	13

Kardos László

Kossuth-utca 9. sz.
Szintartó flanellek,
barchentek, gyapot-
posztók, fehér zsinóros
és mintás téli bar-
hentek, téli atlaszok.

A dr. Borsos-féle

Hajszesz és Hajkenőcs

biztosan megszünteti a haj
hullását, a hajvégek meg-
törését, a haj elmolyo-
sodását. Teljesen ártalmat-
lan. — Elősegíti a haj
növést és annak színét
nem változtatja meg.

1 üveg Hajszesz ára 1-2 kor
1 tégly Hajkenőcs ára 1 kor.

Kapható:

MIHALOVITS J.

gyógyszertárában
DEBRECEN,
Főtér 31. szám.

Van szerencsém tisztelettel a n. é.
közönség tudomására adni, hogy

Koszoru kiállítást

rendezek november 1-ére. Jutányos árban
helyben és vidékre gondosan becsomagolva
szállítok.

Becses megrendelését kérve
Teljes tisztelettel

Janátka Alajos,
elővirág üzlete, keresk.-iparkamara, Piacz-u.
69. sz. Frohner szálloda mellett.

Az általánosan elismert kitűnő

Mohai Ágnes

természetes magyar ásványviz,
mely a külföldi Giesshüblit legjobban
pótolja, főraktára:

MAYER JENŐ

fűszer- és csemege üzletében.
Debrecen, Piacz- és Széchenyi-
utca sarok.

1 literes üveg 19 kr.

1/2 " " 13 "

mélyen loszállított áron kapható.

„Animal“

állatok emésztését elősegítő táppor.

Kitűnő eredménytel kipróbálva marhánál
lovaknál, sertéseknél és juhoknál.

E kiváló számos nagy foszfor tartalmú gyökér
ből, ásványi és szerves anyagokból összeállított táp-
por előnyei:

az „Animal“ táppor az állatok emésztését hathatósan
elősegíti

az „Animal“ táppor az állatok hizását fokozza,
az „Animal“ táppor az állatok munkabírását fokozza,
az „Animal“ táppor a te képződést előmozdítja,
az „Animal“ táppor az állatok csontképződését elő-
mozdítja,

az „Animal“ táppor a gyapjúképződést növeli és a
szőr fényesedését elősegíti,

az „Animal“ táppor a betegségek iránti fogékony-
ságot csökkenti.

Vegyileg kipróbálva a csász. kir. mezőgazdasági
vegykísérleti állomásnál Bécsben, 1903 február 19,
390. A szám és dr. Szilágyi Gyula műegyetemi magán-
tanár és hites kereskedelmi törvényszéki vegyész
1903 január, 7442 szám. — Sok ezer elismerőlevél
tanusodik a kitűnő hatásról. — 4000 kereskedőné.
állandó raktár Ausztriában. Gyártási engedély Bécsben
20.206/1904. szám

Használati utasítás minden csomagban mellékelve
Egyedüli elárúsítás Merklé Ferencz fűszer-
csemege- és borkereskedésében, Debreczen, Fűvészk-
ert-utca 14. szám.

Szőnyeg,

✧ függöny, butorszövet, ✧
linoleum

● raktárunkat, saját házunkba ●

Kossuth-utca 5. sz.

|| főzletünk emeleti helyi-
ségeibe helyeztük által. ||

A még raktáron levő
szőnyeg, függöny, butor-
szövet, ágy- és asztalterítőket
ameddig a készlet tart

✧ loszállított árak mellett ✧
árusítjuk el.

Bosznay J. és Társa.

Debreczen Kossuth-u. 5.

PLOMBUS Co. New-York 104 E 106 Str.

PLOMBUS!

250,000 hálairat 1 év alatt

Nines többé fogfájás!
odvas fogl
bűzös szájl

Fenti betegségeknek előidézói kétségtel-
lenül az odvas fogak. Ezen remek ame-
rikai szer ezen kinos és kellemetlen
szenvedéseket

azonnal megszünteti!

„Plombus“-szal mindenki
— maga plombirozhatja —
fájdalom nélkül és hihetetlen egyszerű módon

odvas fogait!

„Plombus“ ne hiányozzék egy háznál
sem. az egyszeri csekély kiadás százszo-
ros kamatja: a nyugalom. A fogfájdal-
makban szenvedőket tehát saját érdeké-
ben felhívjuk, hogy rendeljék meg ezen
valóban remek háziszert, mely az ame-
rikai élelmiség netovábbja!

Ára egy adagnak, mely 5-6 odvas fo-
gakra elegendő, használati utasítással 2
korona. 2 kor. 10 fill. előzetes bekül-
dése után bérmentve bárhova. Megren-
delhető egyedül a Magyarországi kép-
viselettől, melynek czime:

„Plombus“ szék üldés, Pásztó, Heves-m.

BRAZAY FÉLE SŐSBORSZESZ

NAGY ÜVEC
ÁRA : 2 KORONA
KIS ÜVEC ÁRA : 1 KORONA
HASZNÁLATI UTASÍTÁS MINDEN ÜVEGEZ
MELLÉKELVE VAN!

Háziurak és építész urak figyelmébe

Függőereszes csatorna 18. számú I-ső rendű horganyozott vaspléből . . . á m. 1.60 fill.

Tetőn fekvő csatorna 18. számú I-ső rendű horganyozott vaspléből . . . á m. 4. — fill.

Tető fedés négyszögmetereknél 18. számú I-ső rendű vaspléből . . . á m. 3.30 fill.

Ezen minták fekete pléből festve 15% olcsóbb. Más előforduló építelmunkák rajzsze-
rinti kivitelben olcsóbban 10%-ál, mint Budapestben.

Fűthető fürdőkádak 40 K-tól feljebb.

Rendes fürdőkádak 20 K-tól feljebb.

Gyermek fürdőkádak 10 K-tól feljebb.

Ülő fürdőkádak 11 K-tól feljebb.

Kályha csövek egyenes 30 f.-től feljebb.

Könyök csövek 40 f.-től feljebb.

Borforralók 60 f.-től feljebb.

Mindenféle konyha cikkek raktáron tartok
feltűnő olcsó árban.

Elvállalok klozet kezelést, 1 évre 8 K-ért.

Kövesi József bádigos mester. Debreczen,
Széchenyi-utca 1. szám.

Donogán és Somossy-czeggel szemben.